

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 692

van **LEO PIETERS**

datum: 26 april 2023

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Solar-geo-engineering - Onderzoek en mogelijke implementatie

Om de gewenste hoeveelheid aan zonlicht op aarde beter beheersbaar te maken, schuiven een aantal klimaatwetenschappers 'zonnestralingsbeheer' (of 'solar-geo-engineering') als oplossing naar voren.

Een van de 'Solar Radiation Management'-technieken (SRM) die daarvoor kan gebruikt worden, is het zogenaamde 'cloud brightening' waarbij bijvoorbeeld fotoforensische partikels, titaniumdioxide of calciumcarbonaat via artilleriegranaten of hoogvliegende vliegtuigen in de stratosfeer worden gebracht. SRM steunt op het idee om het weerkaatsingsvermogen te verhogen, maar wetenschappers waarschuwen al voor de mogelijk catastrofale weerseffecten door de onevenwichtige spreiding van de aerosolen.[\[1\]](#)

Dit weerhield een beperkte groep wetenschappers er niet van om intussen zelfs een nog meer ingrijpende SRM-techniek voor te stellen, met name de creatie van een maanstofsluier rond onze planeet.[\[2\]](#)

Naast de zeer grote natuurlijk ethische en natuurwetenschappelijke vragen die 'solar-geo-engineering' actueel oproepen, zijn de hoger beschreven SRM-technieken zeer risicovolle ingrepen in het ecosysteem van de aarde, met onbekende mogelijk wereldwijde effecten (en dit inzonderheid op lange termijn). In die optiek pleitten Nederlandse juristen er al voor om zowel binnen elke afzonderlijke staat als op internationaal verdragsrechtelijk niveau sluitende regelgeving en afspraken te maken m.b.t. enerzijds de reeds volop aan de gang zijnde 'solar-geo-engineering'-onderzoeken en anderzijds het gebruik van SRM-technieken waarbij bepaalde stoffen in de lucht worden geloosd.[\[3\]](#)

1. Kunnen de Vlaamse minister van Omgeving en de Vlaamse minister van Innovatie, elk binnen hun bevoegdheidsdomein, verduidelijken op welke manier respectievelijk de innovatieve 'solar-geo-engineering'-onderzoeken en het gebruik van SRM-technieken op Vlaams niveau gereguleerd worden, alsook of de uitvaardiging van sluitende regelgeving wat betreft dergelijke onderzoeken en het gebruik van dergelijke technieken in Vlaanderen al dan niet nodig is?
2. Wat is het standpunt van de Vlaamse minister van Omgeving en de Vlaamse minister van Innovatie ten opzichte van de pertinente vraag in het Nederlands Juristendagblad om op internationaal verdragsrechtelijk niveau zo snel mogelijk tot sluitende en bindende afspraken te komen wat betreft enerzijds innovatieve 'solar-geo-engineering'-onderzoeken en anderzijds het gebruik van SRM-technieken? Welke

stappen zullen zij hiertoe in samenspraak met hun collega-ministers op federaal en deelstaatniveau nemen?

3. Zijn de Vlaamse minister van Omgeving en de Vlaamse minister van Innovatie van plan om vanuit het Vlaamse Gewest een voorstel van regulering op reeds Europees niveau rond enerzijds innovatieve 'solar-geo-engineering'-onderzoeken en anderzijds het gebruik van SRM-technieken op de agenda te plaatsen tijdens het Belgische EU-voorzitterschap van januari tot juni 2024? Zo niet, waarom niet? Zo ja, wat zullen de grote richtlijnen van het voorstel zijn?
4. Kan de Vlaamse minister van Omgeving verduidelijken waarom 'solar-geo-engineering' en SRM-technieken waarbij stoffen in de lucht worden gebracht tot op heden niet als aandachtspunt werden opgenomen in het Vlaamse luchtbeleidsplan? Zal de minister aan de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) de opdracht geven om dit item op termijn alsnog mee op te nemen in dat beleidsplan? Zo niet, waarom niet? Zo ja, zal er op dit punt tijdens de huidige regeringslegislatuur nog een dergelijke bijsturing gebeuren?

[1] Zie <https://nl.wikipedia.org/wiki/Zonnestralingsbeheer>.

[2] *De Standaard*, 15 februari 2023.

[3] *Nederlands Juristenblad (NJB)*, 2022/1436, afl. 22.

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Zuhair Demir (692), Jo Brouns (575).

ZUHAL DEMIR

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

ANTWOORD

op vraag nr. 692 van 26 april 2023

van **LEO PIETERS**

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door Jo Brouns, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw.